

Kaks kooliteed

Eesti koolis on kenaks kombeks, et igal sügisel võtavad esimese klassi õpilasi kooli vastu abiturienti seisusesse jõudnud noored. Kui aga esimene koolipäev kõrvale jätta, pole neil kahel õpilaspõlvel tulevikus oma kooliteest kui palju ühist meenutada.

Kuigi ka kümme aastat tagasi oli teistest mainekamaid koole, läksid lapsed toona esimesse klassi reeglina oma kodukoha kooli. See muutus aga kiiresti, kui 1994. aastal jõustunud põhikooli- ja gümnaasiumiseadus andis vanematele kooli valikul vabad käed.

Kui paljud tänased abiturientid konkureerisid tugevamatesse gümnaasiumitesse alles pärast põhikooli lõpetamist, siis tänaste esimese klassi laste vanemad üritasid kooliga kohe täppi panna. Kahtlemata oli neil selleks ka rohkem teavet ja valikut, kui lapsi kümme aastat tagasi kooli pannud emadel-isadel. Polnud ju toona riigieksameid, mille tulemuste järgi koolide headust hinnata, ega ka erakoole.

Kuna parematesse koolidesse käib tihe rebimine, olid tänavu esimesse klassi läinud lapsed küllap koolitööks lausa treenitud. Kui tänane abiturient õppis tähed-numbrid selgeks kodus või lasteaia vanemas rühmas, siis tema noorimad

Pille Liimal
Eesti Päevaleht

kaaslasel on käinud beebide laulukoolis, mudilaste inglise keele ringis ja pärisikooli ettevalmistusklassis.

Kõige rohkem erineb aga nende kahe koolipõlve hareduse sisu. Kui lõpetajad on omal nahal tundnud uuele õppekavale ülemineku vaevu, siis tänavu alustanud õpilad selle järgi kohe esimesest päevast.

Kolm sügist tagasi jõustunud riiklik õppekava ei kirjuta koolidele täht-tähele ette, milliseid aineid ja kui palju õpetada, mistõttu on võimalik arvestada aja nõudeid ja õpilaste huvisid. Nõnda on humanitaar- või reaalinete süvaõppe kõrval kooli tunniplaani jõudnud ettevõtlus ja pangandus, info- ja geenitehnoloogia jpm. Kuna aga õppekava arendamine nõuab aastaid, võidavad mitmekesisemast haridusest ennekoiki nooremad. Nende koolipõlv möödub ka – vähemalt ideaalis – lapsesõbralikumas õhkkonnas ning nad saavad koolist kaasa eduks olulise iseseisva töö-, analüüsi- ja väljendusoskuse ning ettevõtlikkuse.

Ühes on siiski kooli tuleval kevadel lõpetajatel nooremate ees edu-maa. Eesti on täna veel muutumises, mistõttu on siin eneseteostuseks võrreldamatult rohkem ruumi ja väljakutseid, kui saab olema kevadel ka heteistkümnne aasta pärast.